

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

24 Mart 2026

Sayı :30824082-610-15232601
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

ÇORUM MİLLETVEKİLİ
SAYIN MEHMET TAHTASIZ'IN
TBMM 7/29986 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

7/29986
GK 6

SORULAR

- 1- Çorum Derinçayına karışan evsel ve sanayi kaynaklı atıklarla ilgili Bakanlığınız tarafından bugüne kadar yapılmış herhangi bir izleme çalışması ya da denetim var mıdır?
- 2- Çorum il merkezi ve ilçelerinde hâlâ faaliyette olan kaç kanalizasyon hattı doğrudan Yeşilirmak ve dere yataklarına akmaktadır? Bu sistemlerin arıtma tesisine bağlanması için bir yatırım programınız var mıdır?
- 3- Çorum ilinde barajlar ve sulama yapılarının çevreye ve yerleşim yerlerine etkisi değerlendirilmiş midir?
- 4- Çorum ilinde hâlen faaliyette olan bir katı atık bertaraf tesisi veya atıksu arıtma tesisi neden yoktur? Bu eksikliklerin giderilmesine ilişkin bir proje, bütçe veya takvim var mıdır?
- 5- Tarım ve Hayvancılığın yoğun olduğu Çorum'da hayvansal atıkların doğaya ve su kaynaklarına bırakılmasını engellemek için ne tür önleyici veya denetleyici uygulamalarınız bulunmaktadır?
- 6- Çorum'da hava kirliliğinin yoğunlaştığı dönemlerde bir iklim ve halk sağlığı politikası uygulanmakta mıdır? Doğalgaz kullanımı yaygın olmayan Bayat, Kargı, Ortaköy, Sungurlu, Uğurludağ ve diğer ilçelerimizde hava kirliliği ölçümleri yapılmakta mıdır, yapılmakta ise bu ölçümlerin sonuçları nedir?
- 7- Çorum ilinde sulak alanların ve meraların korunmasına yönelik Bakanlığınız tarafından son beş yılda yürütülmüş bir koruma projesi ya da arazi planlaması çalışması var mıdır?

CEVAPLAR

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 11. maddesine göre atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların bertarafının sağlandığı atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı, ıslahı ve işletilmesinden; Büyükşehirlerde Su ve Kanalizasyon İdareleri Genel Müdürlükleri, Belediye ve mücavir alan sınırları içinde Belediyeler, Serbest ve/veya Endüstri Bölgelerinde Bölge Müdürlükleri, Organize Sanayi Bölgelerinde Organize Sanayi Bölgesi Yönetimi sorumludur.

Ayrıca, 5393 sayılı Belediye Kanunu çerçevesinde atıkların toplanması taşınması ve bertarafı belediyelerin görev yetki ve sorumluluğundadır. Çorum- Merkez, Mecitözü,

Sungurlu, Alaca, Osmancık, Dodurga, Laçın, Oğuzlar, İskilip, Uğurludağ ve Boğazkale İlçe Belediyeleri'nin katılımı ile Çorum İli Sürdürülebilir Çevre Yönetimi Belediyeler Birliği kurulmuştur. Avrupa Birliği 2006 Yılı Katılım Öncesi Mali Yardımı Kapsamında Çorum Katı Atık Yönetimi Projesi tamamlanmış olup, Çorum İli'nin Merkez İlçesi'ne bağlı Celilkır Köyü'nde yer alan II. sınıf Düzenli Depolama Tesisi işletmeye açılmıştır. Çorum Belediyeler Birliği ve Arel Çevre Yatırımları Enerji ve Elektrik Üretimi A.Ş tarafından Çorum İli'nin Merkez İlçesi'ne bağlı Karabürçek Köyü'nde yer alan 197 Ada, 26 Parsel (Biyometanizasyon Tesisi) ve Çorum İli'nin Merkez İlçesi'ne bağlı Celilkır Köyü'nde yer alan 152 Ada, 125 Parsel (Mekanik Ayırma Tesisi, Kompost Tesisi, Düzenli Depolama Tesisi) üzerinde kurulan Çorum Entegre Katı Atık Yönetim Tesisi'nde Belediye atıklarının yönetimi faaliyeti gerçekleştirilmektedir.

Bakanlığımızca Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği ve 2013/37 sayılı Bakanlığımız Genelgesi gereğince, hava kalitesinin korunması ve kirliliğin azaltılması kapsamında illerimizde çalışmalar yapılmaktadır. Sanayi, evsel ısınma ve ulaşım kaynaklı hava emisyonları hesaplanarak, illerimizde taşra teşkilatları koordinasyonunda Temiz Hava Eylem Planları hazırlanmaktadır.

Temiz Hava Eylem planlarının uygulanması aşamasında özellikle yerel yönetimlere şehirlerin önceliklerine göre önemli görevler düşmektedir. Çorum ili için 2025-2029 Temiz Hava Eylem Planı hazırlanmıştır. Eylem planları Bakanlığımız tarafından geliştirilen Temiz Hava Eylem Planı İzleme (THEP-İZ) yazılımı aracılığıyla takip edilmektedir.

Bakanlığımızca; Ülkemizde Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı çalışmaları 2004 yılında 35 adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonu ile başlamış olup, şu an itibariyle 383 adet Hava Kalitesi İzleme İstasyonu ile tüm illerimizde saatlik ortalamalar şeklinde 7/24 izlenmekte ve talep edilen tüm bilgiler www.havaizleme.gov.tr web adresi ile Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağı Mobil Uygulaması üzerinden vatandaşlarımızın bilgisine sunulmaktadır. Hava kalitesi izleme istasyonlarına ait detaylı bilgilere www.havaizleme.gov.tr web adresinden ulaşılabilmektedir.

Çorum İli'nde, Merkez(1), Bahabey (1) ve Mimar Sinan (1) olmak üzere toplam 3 adet Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonu bulunmaktadır. Kirletici kaynakların kontrol altına alınarak alıcı ortam iyileştirilmesi amacıyla alıcı ortamda ve kirletici kaynaklardaki izlemelerimize ve denetimlerimize titizlikle devam edilmektedir. Bakanlığımızca kirliliğin yerinde tespitine yönelik çalışmalarımızdan kurulu kapasitesi 5000 m³/gün ve üzeri olan atıksu arıtma tesisleri sürekli 7/24 online izlenerek veriler Bakanlığımız Sürekli İzleme Merkezi (SİM) veri tabanına aktarılmaktadır. SİM üzerinden, uzaktan otomatik numune aldırma yöntemi ile bu tesislerde 7/24 teknolojik denetim yapılmaktadır. Güncel durumda Çorum'da toplam 2 adet Sürekli Atıksu İzleme Merkezi (SAİS) bulunmaktadır.

Çorum İli'nde hayvansal atıkların bertarafı Tatar Köyü Toptepegözü Mevkii adresinde kurulu bulunan Çorum Biyogaz Elektrik Üretim A.Ş. Çorum Şubesi biyogaz üretim tesisinde sağlanmaktadır. Çorum Valiliği (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl

Müdürlüğü) tarafından Çorum ili sınırları içerisinde hayvansal atıkların bertarafı ile ilgili inceleme ve denetimler sıklıkla yapılmaktadır.

Bu itibarla, tüm alıcı ortamda yeraltı ve yerüstü su kaynakları potansiyelinin korunması ve en iyi bir biçimde kullanımının sağlanması için, su kirlenmesinin önlenmesini esas almak suretiyle çevre mevzuatı kapsamında Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatında görevlendirilen çevre denetim ekipleri tarafından birleşik, ani ve şikâyet denetimleri yapılmakta olup, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda belirtilen gerekliliklere uyulmadığının veya yükümlülüklerin yerine getirilmediğinin tespit edilmesi durumunda tesis veya faaliyetlere idari yaptırımlar uygulanmakta; çevre ve insan sağlığı için tehlike oluşturan tesis ya da faaliyetler ise kısmen veya tamamen, süreli veya süresiz olarak durdurulmaktadır. Bununla birlikte çevre kirliliğine sebebiyet verenler hakkında, Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulmaktadır.

Sulak alanların ve meraların korunmasına yönelik mevzuatlar hususlarında Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan bilgi edinilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.